

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/207/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206809
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4617206809.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom v právnej veci navrhovateľky: Q. L., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, T., zast. advokátmi: JUDr. Jozef Dudzík a JUDr. Kristína Gerová, Škultétyho 1597/7, Topoľčany, proti manželovi: E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, Q., zast. advokátom: Mgr. Peter Rybánsky, Farská 46, Nitra, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: B. L. a E. L., obaja nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo Q. L., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX a E. L., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v T., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu T., vo zväzku X, ročník XXXX, strana XX, pod poradovým číslom X r o z v á d z a .

II. Maloleté deti E. L., nar. XX.XX.XXXX a B. L., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Otec je p o v i n n ý zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti:

- počas bežného roka od piatka párneho kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do piatka nepárneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod.,
- počas vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 11.00 hod. do 28.12. do 18.00 hod. a každý párny kalendárny rok od 28.12. od 18.00 hod. do 2.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.,
- počas veľkonočných sviatkov každý párny kalendárny rok od Veľkonočného piatka od 15.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod..

Matka je p o v i n n á zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti:

- počas bežného roka od piatka nepárneho kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do piatka párneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod.,
- počas vianočných sviatkov každý párny kalendárny rok od 23.12. od 11.00 hod. do 28.12. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 28.12. od 18.00 hod. do 2.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.,
- počas veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od Veľkonočného piatka od 15.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod..

Preberajúci rodič si vyzdvihne maloleté deti v stanovenom čase v mieste bydliska odovzdávajúceho rodiča. Odovzdávajúci rodič je povinný maloleté deti v stanovenom čase odovzdať do osobnej starostlivosti druhého rodiča s ich osobnými vecami a riadne ich pripraviť.

III. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa styk rodičov s maloletými deťmi neupravuje.

V. Výživné na maloleté deti sa počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčuje.

VI. Súd u k l a d á rodičom maloletých detí výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v trvaní 6 mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. O náhrade trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 27.12.2017 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh Q. L., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX (navrhovateľky - manželky - matky) na rozvod manželstva s E. L., nar. XX.XX.XXXX (manžel - otec), ktoré bolo uzavreté dňa 19.04.2008 v T.. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti, a to E. a B., obaja nar. XX.XX.XXXX. Návrh bol odôvodnený tým, že manželstvo je narušené najmä posledné dva roky. Manžel totiž začal byť veľmi žiarlivý, hoci na to nemal dôvod. V dôsledku toho dochádzalo medzi nimi k hádkam, urážkam z jeho strany a nadávkam. Manžel hucká deti proti nej a chce od nich, aby sa s ňou nerozprávali. Navrhovateľka priznala, že posledné tri mesiace nadviazala zatiaľ nezáväznú známosť s iným mužom. Dodala, že tento vzťah nie je dôvodom rozvodu manželstva, je to len dôsledok toho, ako sa jej manžel ku nej správal. Navrhovateľka uviedla, že pracuje ako zdravotná sestra na gynekologickom oddelení v nemocnici v Y.. Manžel pracuje ako živnostník v oblasti stavebníctva. Dôsledkom ich narušených vzťahov je to, že manžel ju pred deťmi fyzicky napadol. V tom čase bol pod vplyvom alkoholu a vyhrážal sa aj jej priateľovi. Z dôvodu nevhodného správania sa manžela musela opakovane volať políciu. Svojím konaním manžel vyvoláva v nej obavy o jej vlastný život a zdravie. Vzťah otca s deťmi označila za dobrý. V prípade rozvodu manželstva navrhla, aby boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti.

2. Manžel navrhovateľky v podaní zo dňa 12.02.2018 s rozvodom manželstva súhlasil. Manželstvo označil za trvalo narušené bez možnosti obnovenia jeho funkcie. Žiadal, aby deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti z dôvodu, že obe deti majú na neho silnú citovú väzbu, ktorá sa nestretáva s pochopením matky. Ďalej uviedol, že navrhovateľka na Obecnom úrade T. podala dňa 24.01.2018 žiadosť na zrušenie jeho trvalého pobytu manžela. Ak by došlo k zrušeniu jeho trvalého pobytu za súčasného zverenia detí do starostlivosti matky, matke by boli dané všetky nástroje na účinné odtrhnutie a izolovanie otca od detí. Vyslovil tiež, že po odchode zo spoločnej domácnosti a vyriešení bytovej otázky majú záujem na striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, jej manžela, oboznámením sa s obsahom spisov vedených na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9P/13/2018, sp. zn. 10P/61/2018, sp. zn. 9P/150/2018 a sp. zn. 4C/10/2018, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

4. Z predloženého oznámenia o uzavretí manželstva zo dňa 21.04.2008 vyplýva, že Q. Q., nar. XX.XX.XXXX a E. L., nar. XX.XX.XXXX uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v T..

5. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti, a to E. L., nar. XX.XX.XXXX a B. L., nar. XX.XX.XXXX.

6. Navrhovateľka je zamestnankyňou Nemocnice na okraji mesta, n.o. Y.. Pracuje ako zdravotná sestra na gynekologickom oddelení. Jej priemerný čistý mesačný príjem predstavuje 720,26 eur. Matka tiež poberá daňový bonus na obe deti. Je vlastníčkou rodinného domu, v ktorom obýva poschodie. Výdavky matka uviedla nasledovné: úver na dom 152 eur, úver na auto 138 eur, voda a kanalizácia 27 eur, elektrina 25 eur, internet 27 eur, telefón 20 eur. Ročné výdavky uviedla nasledovné: poistenie nehnuteľnosti 107 eur, poistenie motorového vozidla 85 eur, daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad 100 eur.

7. Manžel navrhovateľky je živnostníkom v oblasti stavebníctva. Z daňového priznania za rok 2016 vyplýva, že za uvedené obdobie vykázal stratu 256,91 eur. Z daňového priznania za rok 2017 vyplýva, že za uvedené obdobie jeho príjmy z podnikania predstavovali 4924 eur, výdavky 3816,24 eur a čistý príjem 1107,76 eur. Uviedol, že jeho mesačný príjem predstavuje cca 600 eur. Býva v prenajatom 2,5-

izbovom byte v obci Q.. Výdavky uviedol nasledovné: nájom 250 eur, internet cca 22 eur, dobrovoľne uhrádzané výživné 100 eur, poistenie 25,23 eur, odvody do zdravotnej poisťovne 63,84 eur. Úvery ani pôžičky nemá.

8. Maloleté deti sú žiakmi 3. ročníka Základnej školy v T.. B. je astmatik, inak sú deti zdravé.

9. Zo správ Y.. E. O., klinickej psychologičky v B. zo dňa 09.02.2018 vyplýva, že obidve deti sú traumatizované negatívnym postojom rodičov medzi sebou navzájom, ich hádkami, u mal. B. psychologička zistila, že k matke ho viaže o niečo menej pozitívnych vzťahov ako ich v jeho vnímaní adresuje matka jemu, od otca pociťuje viac kladných citov, avšak nemá záporné pocity ani k jednému z rodičov. Mal. E. pri vyšetrení prejavil vôľu, aby rodina bola spolu, bol smutný, mal slzy v očiach. Dieťa k matke viaže o niečo viac pozitívnych vzťahov ako ich v jeho vnímaní adresuje matka jemu a od otca k sebe E. pociťuje viac kladných citov ako ich cíti on voči nemu.

10. Na pojednávaní dňa 13.02.2018 navrhovateľka zotrvala na skutočnostiach ňou uvedených v návrhu, ktorý podala z dôvodu neustálych vulgarizmov a ponižovania zo strany manžela, a to aj v prítomnosti maloletých detí. Uviedla, že v súčasnosti bývajú v spoločnej domácnosti, no podala žiadosť o zrušenie trvalého pobytu jej manžela. Problémy v manželstve nastali od apríla 2013, t. j. v okamihu, keď nastúpila do práce. Obnovenie manželského spolužitia zásadne odmietla a odmietla tiež psychologické poradenstvo a možnosť mediácie. Žiadala, aby deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložená povinnosť platiť výživné vo výške 50 eur mesačne na každé dieťa.

11. Manžel navrhovateľky na pojednávaní dňa 13.02.2018 s rozvodom manželstva súhlasil. Za príčinu rozvratu manželstva označil to, že navrhovateľka si našla priateľa a túto skutočnosť mu tajila od leta 2017. Uviedol, že jeho aktuálne príjmy predstavujú približne 600 eur mesačne. Nesúhlasil so zverením detí do starostlivosti matky a žiadal, aby boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti.

12. Počas psychologického pohovoru na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, ktorý bol na žiadosť súdu vykonaný dňa 21.02.2018, sa maloletí vyjadrili, že sú smutní z neustálych hádok rodičov, radšej by bývali s otcom ako s maminou, lebo otec sa im viac venuje, je s ním väčšia zábava ako s maminou, lebo táto ich viac núti do domácich úloh a je viac podráždenejšia ako ocino. Na otca sa vždy tešia, hrajú sa s ním, keď príde z práce domov, vozí ich na futbalové tréningy.

13. Z pripojeného spisu sp. zn. 4C/10/2018 súd zistil, že Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 4C/10/2018-12 zo dňa 23.02.2018 v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku) nariadil otcovi maloletých detí, aby nevstupoval do rodinného domu súp. č. 573 v obci T., ul. A., nachádzajúceho sa na parc. č. XXX/X zapísaného na LV č. XXX v kat. úz. T. a aby sa nepribližoval k matke maloletých detí na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/207/2017. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.02.2018.

14. Na pojednávaní dňa 01.03.2018 navrhovateľka zotrvala na požiadavke, aby boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti matky za súčasnej úpravy styku otca s maloletými deťmi. Z prebiehajúcich trestných konaní je zjavné, že rodičia majú problém spolu vychádzať, no napriek obmedzeniu, ktoré bolo stanovené uznesením vo veci sp. zn. 4C/10/2018 umožňuje otcovi styk s deťmi.

15. Na pojednávaní dňa 01.03.2018 manžel navrhovateľky uviedol, že zo správania navrhovateľky je zrejmé, že sa snaží zabrániť styku otca s maloletými deťmi, dáva na neho nezmyselné trestné oznámenia, nedvíha mu telefón a na sms správy neodpovedá.

16. V správe Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 20.03.2018 je uvedené, že otec od marca 2018 býva v prenajatom 2,5-izbovom byte v obci Q., v ktorom majú deti vlastnú, riadne zariadenú izbu. Deti do domácnosti otca chodia na základe dohody rodičov, aj keď ich komunikácia je i naďalej problematická. V domácnosti otca strávili počas jarných prázdnin cca 5 dní. Vzhľadom na zhodné vyjadrenia Y.. O. a R.. Q., zistenú citovú väzbu detí k otcovi a nimi vyslovený názor na otázku preferencie starostlivosti otca, odporučila, aby boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti za súčasnej úpravy styku matky s maloletými deťmi.

17. Matka v podaní zo dňa 23.03.2018 vyjadrila nesúhlas s návrhom kolízneho opatrovníka na zverenie detí do starostlivosti otca. Správu kolízneho opatrovníka označila za neobjektívnu, pričom pripustila možnosť znaleckého dokazovania, v ktorom by bola posudzovaná aj možnosť striedavej osobnej starostlivosti, ktorú však navrhovateľka taktiež odmieta. Svoje stanovisko k správe kolízneho opatrovníka zopakovala aj na pojednávaní dňa 27.03.2018. Poukázala na nevhodnú komunikáciu medzi rodičmi, ktorá neumožňuje realizáciu striedavej osobnej starostlivosti. Kolízny opatrovník na pojednávaní odporučil doplniť dokazovanie znaleckým posudkom, v ktorom bude zisťovaná vhodnosť striedavej osobnej starostlivosti.

18. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 04.04.2018 č. k. 10P/61/2018-25 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 9P/207/2017 upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň kalendárneho roka v čase od piatka od 18.00 hodiny do nedele do 17.00 hodiny a každý párny týždeň v mesiaci v stredu a v piatok v čase od 15.30 hodiny do 19.00 hodiny. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 27.04.2018.

19. Uznesením č. k. 9P/207/20117-106 zo dňa 16.04.2018 bol vo veci ustanovený znalec Y. D. P. (z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých) za účelom vypracovania znaleckého posudku, v ktorom bude posudzovaná vhodnosť striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti.

20. Zo záverov znaleckého posudku č. 48/2018 vypracovaného znalcom dňa 08.11.2018 vyplýva, že maloletý B. hodnotí rodinnú štruktúru v súčasnosti ako nesúdržnú, už dlhšie obdobie pozoruje medzi rodičmi poruchovú komunikáciu, ktorá sa prejavuje častými konfliktmi medzi nimi. Maloletý má vytvorenú citovú vzťahovú väzbu k obidvom rodičom. Maloletý viac preferuje osobu otca, vyjadruje k nemu viac náklonnosti, zmieňuje s jeho osobou viac spoločných zážitkov, na otca je tohto času viac emocionálne naviazaný, čo sa umocnilo jednak aktívnejším rodičovským prístupom otca k maloletemu, maloletý cíti záujem otca o jeho osobu, vzťahová väzba maloleteho B. a otca je dlhodobejšie viac emočne sytená než vzťahová väzba maloleteho s matkou. Voči matke má závažné a zásadné výhrady, je na matku nahneváný, je voči jej osobe kritický, nepociťuje z jej strany skutočný záujem o jeho osobu, nepociťuje, že je pre matku dostatočne dôležitý. Aj na základe uvedeného preferuje byť viac s otcom ako s matkou. Je potrebné zmieniť, že postoj maloleteho k matke je aj napriek vplyvu otca v značnej miere vytvorený aj na základe vlastnej osobnej skúsenosti maloleteho s matkou.

21. Maloletý E. má vytvorenú citovú väzbu k obidvom rodičom. Maloletý vníma, že rodičia spolu nedokážu konštruktívne komunikovať, pociťuje v komunikácii a vo vzťahu rodičov napätie, čo maloletemu spôsobuje zvýšenú úzkosť v takýchto situáciách. Vyjadruje túžbu znovuoobnovenia rodinného systému tvoreného z osôb: matka, otec, maloletý a brat B.. Maloletý sa necíti byť ani na jednej strane, resp. nedáva nikomu za pravdu, neprikláňa sa k jednému rodičovi na úkor druhého. Zároveň môžeme však hovoriť o ambivalencii a prežívaní psychického diskomfortu, keď majú rodičia konflikt, pretože maloletý má rád obidvoch rodičov, čo je aj vzhľadom k fyzickému veku maloleteho náročné zvládať. Maloletý by chcel byť s obidvomi rodičmi rovnako.

22. Matka má po psychologickej stránke dostatočné rodičovské kompetencie k zabezpečeniu starostlivosti o maloletých. Pri riešení rôznych životných situácií používa prevažne racionálny, čiže prístup založený na kognitívnom, rozumovom prístupe a to aj v situáciách, kedy by bol vhodnejší afektívny, resp. emocionálny prístup k situácii. Príkladom je nedostatok pochopenia, vcítenia sa matky do situácie maloletých, ktorí sa vysporadúvajú so situáciou rozpadu rodiny, hľadajú si miesto v novej situácii, čo súvisí aj s ich prehodnocovaním vzťahu k rodičom v zmysle ubezpečovania sa, že sú pre rodičov aj po rozchode dôležití a nenahraditeľní a práve v tejto veľmi dynamickej situácii matka vytvára nové prekážky v podobe toho, že maloletí ešte nie sú ukotvení vo vzťahu s matkou po rozchode rodičov a sú už nútení sa napríklad vysporadúvať s novým vzťahom matky, resp. s osobou jej nového partnera. Matka sa opakovane sťažuje, že maloletí sa k nej nevhodne správajú, robia jej naprieky, nadávajú jej, resp. poukazuje na nestálosť vzťahových väzieb medzi ňou a deťmi po rozchode s otcom maloletých, pričom vo veľkej miere svojim ne-empatickým, necitlivým konaním k tomu prispieva. Matka maloletých nedostatočne reflektuje aktuálne emočne rozpoloženie maloletých, nevníma, že maloletí prežívajú voči jej osobne hnev a miesto toho, aby s tým pracovala, tak maloletých necitlivo vystavuje k nutnosti prispôsobovať sa novým situáciám, podmienkam. Matka má maloletých rada, ľúbi ich, ale vo vzťahu

k nim je chladnejšia, menej im dáva najavo, čo voči nim cíti. Jej výchovný štýl je založený na plnení určitých pravidiel a povinností, ktoré majú maloletí plniť. Jej výchovný štýl je prevažne demokratický.

23. Maloleté deti sú pre otca vzťahovo významné osoby, má ich rád, ľúbi ich, je voči nim až ochranársky. Ako negatívum znalec vníma, že menovaného sklamanie sa v osobe matky maloletých prenáša na maloletých a je pravdepodobné, že deti vťahuje do problémov rodičov. Maloletí sa následne stavajú do pozície vykonávateľov spravodlivosti medzi rodičmi, pričom toto sa týka najmä maloletého B., ktorý je voči osobe matky viac negatívne, vyčítavo nastavený. Taktiež aj v zmysle výchovného pôsobenia znalec vníma, že otec by nemal byť voči maloletým, a to najmä voči maloletému B., nadmerne materiálne zaplavujúci, čo aj maloletý zmieňuje, že mu otec kúpi, čo chce. Najmä v prípade maloletého B. je takéto výchovné pôsobenie nesprávne a to aj preto, že maloletý vykazuje vo svojom vývine problémy v sebaregulácii správania sa.

24. Znalec vyslovil, že obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať maloleté deti, pričom striedavá osobná starostlivosť, v zmysle posúdenia všetkých ďalších možností v aktuálnej situácii vzťahu rodičov a posúdenia vzťahových rámcov maloletých a rodičov, je najvhodnejšou formou z hľadiska udržania zdravého psychického a fyzického vývoja maloletých detí. Otec maloletých sa vyjadril, že by súhlasil so striedavou osobnou starostlivosťou. Matka maloletých detí preferuje len zverenie maloletých do jej osobnej starostlivosti, čo ale podľa znalca neodzrkadľuje aktuálnu situáciu v zmysle prežívania a potrieb maloletých, resp. zverenie maloletých do jej osobnej starostlivosti nie je v záujme maloletých. Rodičia, resp. rodina ako celok by mala podstúpiť poradenský proces za účelom nápravy vzťahov a nápravy komunikácie rodičov. Znalec odporučil striedavú osobnú starostlivosť s týždennou frekvenciou striedania.

25. Matka v podaní zo dňa 07.12.2018 ako aj na pojednávaní dňa 20.12.2018 so závermi znaleckého posudku nesúhlasila s tým, že podľa nej výpovede synov boli prispôsobené záverom znaleckého posudku. Vyslovila presvedčenie, že ako matka má oveľa viac možností a citových predpokladov na to, aby sa o deti postarala lepšie ako otec. Tiež poukázala na to, že otec deti úmyselne zavadza, tvrdí im, že je tehotná, čo nie je pravda, a snaží sa tak zhoršiť vzťahy medzi ňou a deťmi. V prípade zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti v zásade nemala výhrady k úprave starostlivosti počas sviatkov a prázdnin v zmysle návrhu otca s tým, že výživné v takom prípade nie je potrebné určovať za predpokladu, že obaja rodičia budú znášať náklady na deti rovnako. Potvrdila, že vzťahy s manželom sú narušené, nekomunikujú spolu. Otec deti proti nej štvie a uráža ju. So striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasí, no rozhodnutie ponecháva na úvahe súdu. Má partnera asi jeden rok a deti s ním majú dobrý vzťah. Jej partner s nimi nebýva.

26. Otec v podaní zo dňa 14.12.2018 a následne na pojednávaní dňa 20.12.2018 súhlasil so závermi znaleckého posudku s tým, že v záujme maloletých detí akceptuje striedavú osobnú starostlivosť, ktorú navrhol upraviť v týždenných intervaloch so striedaním v piatok o 18.00 hod. Zároveň navrhol úpravu striedavej osobnej starostlivosti počas vianočných sviatkov, jarných prázdnin a veľkonočných sviatkov tak, aby sa v starostlivosti v určenom rozsahu rodičia striedali každý rok, a úpravu styku počas letných prázdnin v polmesačných intervaloch. Výživné žiadal neurčiť v prípade určenia striedavej osobnej starostlivosti. Vzťah s manželkou označil za zlý, nekomunikujú spolu a deti to znášajú zle. Styk s deťmi dosiaľ prebiehal na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Býva v prenajatom byte, pričom vzdialenosť ich bydlísk je asi 7 km.

27. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 14.12.2018 a tiež na pojednávaní dňa 20.12.2018 súhlasil so závermi znaleckého posudku a odporučil deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Na základe šetrenia pomerov v domácnostiach oboch rodičov skonštatoval, že u oboch sú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Zároveň navrhol, aby rodičom bolo uložené výchovné opatrenie, a to povinnosť absolvovať psychologické poradenstvo na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany. Týždňové intervaly navrhol kolízny opatrovník stanoviť aj počas leta, aby si rodičia na striedavú osobnú starostlivosť najprv zvykli s tým, že dlhšie intervaly môžu byť stanovené po absolvovaní výchovného opatrenia rodičmi.

28. Podľa § 23 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne

narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

29. Podľa § 23 ods. 2 ZoR, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

30. Podľa § 23 ods. 3 ZoR, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

31. Podľa § 24 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

32. Podľa § 24 ods. 2 ZoR ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

33. Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

34. Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

35. Podľa § 25 ods. 4 ZoR, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

36. Podľa § 28 ods. 1 až 3 ZoR, účasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

37. Podľa § 35 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

38. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

39. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

40. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

41. Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

42. Podľa § 62 ods. 6 ZoR, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

43. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia a uložiť maloletému dieťaťu a (alebo) jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

44. Podľa § 37 ods. 7 ZoR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

45. Podľa § 37 ods. 8 ZoR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

46. Podľa § 94 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

47. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

48. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že manželstvo navrhovateľky a jej manžela je vážne narušené a trvalo rozvrátené. Obaja manželia potvrdili, že ich komunikácia a vzťahy sú vážne narušené, pričom manžel navrhovateľky má do právoplatného skončenia konania nariadené, aby nevstupoval do rodinného domu navrhovateľky a nepribližoval sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Navrhovateľka má nového partnera a prejavila vôľu zotrvať v novom partnerskom vzťahu aj v budúcnosti a manželstvo označila za nefunkčné. Manželia si spolu nerozumejú, nekomunikujú a nežijú ani v spoločnej domácnosti. Obaja manželia označili manželstvo za trvalo rozvrátené. Z postoja manželov, ktorí s rozvodom manželstva súhlasili, je zrejmé, že objektívne nemožno očakávať obnovenie manželského spoložitia tak, aby manželstvo znovu mohlo plniť svoj spoločenský účel. Vzhľadom k tomu, že rozvrat v manželstve je podľa názoru súdu trvalého charakteru, súd návrhu na rozvod manželstva vyhovel a manželstvo navrhovateľky a jej manžela rozviedol.

49. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine.

50. Vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva bolo predmetom dokazovania posúdenie vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti, resp. posúdenie vhodnosti zverenia detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. Súd vzhľadom na vyjadrenia účastníkov konania v súlade s § 43 ZoR zisťoval názor maloletých detí, úroveň starostlivosti rodičov o maloleté deti a vhodnosť výchovného prostredia u oboch rodičov.

51. Vo veci bol ustanovený znalec z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých, ktorý jednoznačne vyslovil, že striedavá osobná starostlivosť je najvhodnejšou formou z hľadiska udržania zdravého psychického a fyzického vývoja maloletých detí. Znalec vyslovil,

že obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať maloleté deti. Uviedol, že postoj matky neodzrkadľuje aktuálnu situáciu v zmysle prežívania a potrieb maloletých, keď zverenie maloletých do jej osobnej starostlivosti nie je v záujme maloletých. Vzhľadom na zjavne narušené vzťahy medzi rodičmi odporučil, aby rodičia podstúpili poradenský proces za účelom nápravy vzťahov a nápravy komunikácie medzi nimi.

52. Podľa názoru súdu došlo k dostatočnému osvedčeniu vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti objektívnymi dôkazmi a to najmä znaleckým posudkom, v ktorom znalec napriek narušeným vzťahom medzi rodičmi odporučil režim striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti s týždennou frekvenciou striedania. Šetrením v domácnostiach bolo zistené, že u oboch rodičov sú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Deti sú pri konflikte rodičov vystavované negatívnym emóciám, ktoré ťažko spracovávajú a rodičia by sa preto mali vyvarovať nevhodným prejavom a vytváraniu tlaku na deti za účelom presadenia ich postojov. Deti vo svojom živote potrebujú oboch rodičov a pre ich priaznivý vývoj je nutné, aby sa obnovila medzi rodičmi komunikácia ohľadne starostlivosti o ne. Na základe zistených skutočností súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Súd zároveň upravil výkon osobnej starostlivosti o deti aj počas vianočných a veľkonočných sviatkov s prihliadnutím na vyjadrenia oboch rodičov na pojednávaní, ich aktuálne problematické vzťahy a potrebu stanoviť rovnocennú úpravu osobnej starostlivosti aj počas sviatkov. Počas letných prázdnin súd výkon osobnej starostlivosti ponechal v týždenných intervaloch z dôvodu, že dlhšie intervaly nie sú v súčasnosti v záujme maloletých detí, ktoré sú toho času vystavované vplyvu toho rodiča, v ktorého starostlivosti sa nachádzajú, pričom týždňové intervaly zabezpečujú striedanie osobnej starostlivosti bez dlhšieho odlúčenia detí od rodičov. Z totožného dôvodu súd neakceptoval návrh otca na úpravu starostlivosti počas jarných prázdnin, keďže ním navrhovaná úprava (celý týždeň každý druhý rok) by spôsobila, že u jedného z rodičov by deti mohli byť nepretržite tri týždne, ak by týždeň rodičovi prislúchajúci v zmysle bežnej úpravy pripadol na týždeň pred a po jarných prázdninách.

53. Súd na základe uvedených skutočností deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Otec bude povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas bežného roka od piatka párneho kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do piatka nepárneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod.; počas vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 11.00 hod. do 28.12. do 18.00 hod. a každý páry kalendárny rok od 28.12. od 18.00 hod. do 2.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.; počas veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od Veľkonočného piatka od 15.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.. Matka bude povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas bežného roka od piatka nepárneho kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do piatka párneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod.; počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 23.12. od 11.00 hod. do 28.12. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 28.12. od 18.00 hod. do 2.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.; počas veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od Veľkonočného piatka od 15.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod..

54. Zastupovanie a správu majetku maloletých detí súd upravil s poukazom na ust. § 28 ods. 2 a 3 ZoR, v zmysle ktorých rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, prípadne ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený (čo nie je daný prípad).

55. Súd tiež vyslovil, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa styk rodičov s maloletými deťmi neupravuje z dôvodu, že týždňové intervaly nespôsobia dlhé odlúčenie detí od druhého rodiča, pričom deti takto môžu nerušene a plnohodnotne tráviť čas s jedným aj druhým rodičom. Výživné súd počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčil z dôvodu, že nebolo zistené, že by sa príjmy a životná úroveň jedného z rodičov zásadným spôsobom odlišovala od príjmov a životnej úrovne druhého rodiča, pričom súd prihliadol na rovnaký rozsah trvania osobnej starostlivosti o maloleté deti u oboch rodičov.

56. Základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou oboch rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. Výchovnými opatreniami sa vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností rodičmi a nad dieťaťom. Výchovné opatrenia majú plniť ochrannú funkciu - napomáhať navráteniu riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, že dieťa sa bude vyvíjať v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti. Pri výbere

druhu výchovného opatrenia sa prihliada na to, aby uložené výchovné opatrenie bolo efektívne, t. j. aby prinieslo požadovaný výsledok.

57. Vzhľadom na zjavne narušené vzťahy medzi rodičmi mal súd za to, že je v záujme maloletých detí uložiť ich rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Účelom poradenstva bude zlepšiť vzájomnú komunikáciu medzi rodičmi, ktorí pri svojich osobných konfliktoch negatívne vplyvajú na maloleté deti, ktoré vo svojom živote potrebujú oboch rodičov bez ohľadu na to, že títo už nežijú v partnerskom zväzku. Obaja rodičia musia akceptovať úlohu a postavenie druhého rodiča, čo u nich v súčasnosti zjavne absentuje.

58. Súd zároveň vyslovil, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, a to z dôvodu neustálenej výšky trov konania účastníkov, prípadne trov konania štátu, ktoré vzniknú v súvislosti s vykonaným znaleckým dokazovaním a znalcom predloženým vyčíslením odmeny za znaleckú činnosť, o ktorom dosiaľ nebolo rozhodnuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.